

Amsterdam Museum presenteert tentoonstelling over oorlog en conflict

Tweede editie van 'Refresh Amsterdam', een samenwerkingsproject over stads cultuur met werk van hedendaagse makers

Van 7 oktober 2023 tot en met 25 februari 2024 vindt in het Amsterdam Museum aan de Amstel en op diverse locaties in de stad *Refresh Amsterdam* plaats. *Refresh Amsterdam* is een tweejaarlijkse manifestatie rond Amsterdamse stads cultuur met werk van hedendaagse makers. Het thema van deze tweede editie is 'War & Conflict'. In de tentoonstelling in het Amsterdam Museum zijn werken van twintig kunstenaars uit verschillende disciplines te zien. Met hun werk tonen de makers hoe oorlogen en conflicten over de hele wereld en door de tijd heen een rol spelen in de stad Amsterdam. *Refresh Amsterdam* biedt een brede, hedendaagse blik op de stad en geeft nieuwe inzichten in hoe de stad wordt ervaren.

Stad als toevluchtsoord

In de vorming van Amsterdam hebben oorlogen en hun gevolgen altijd een belangrijke rol gespeeld. Zo is de stad al eeuwenlang een toevluchtsoord, hetgeen aan de basis staat van de bevolkingsdiversiteit van Amsterdam. De stad zoals we die nu kennen is gevormd door mensen van over de hele wereld, die niet zelden zijn gevlucht voor oorlog en onderdrukking.

Oorlog en conflict in Amsterdam

In de tentoonstelling *Refresh Amsterdam 'War & Conflict'* geven diverse hedendaagse kunstenaars en makers hun perspectief op de impact van oorlog en conflict in de stad Amsterdam. Er zijn kunstenaars die voor hun werk op zoek gaan naar hun eigen familiegeschiedenis en identiteit, terwijl anderen met hun werk aandacht en erkenning vragen voor onderbelichte kanten van oorlogs- of conflictsituaties. Sommige makers richten zich op trauma en verwerking; anderen maken werk over het tonen van veerkracht en over verzet. Ook de doorwerking van oorlog in verschillende generaties speelt een rol.

Deelnemend kunstenaar Senka Milutinović (Belgrado, Servië, 1999) vat dit treffend samen: "As an individual, I didn't grow up to be an immediate witness of war. Instead, I was the witness of witnesses whose reality and recent memory impacted how my generation was raised." ("Ik groeide niet op als een directe getuige van oorlog. In plaats daarvan was ik de getuige van getuigen wier realiteit en recente herinneringen impact hadden op hoe mijn generatie is opgevoed.")

Experiment met nieuwe vertelvormen

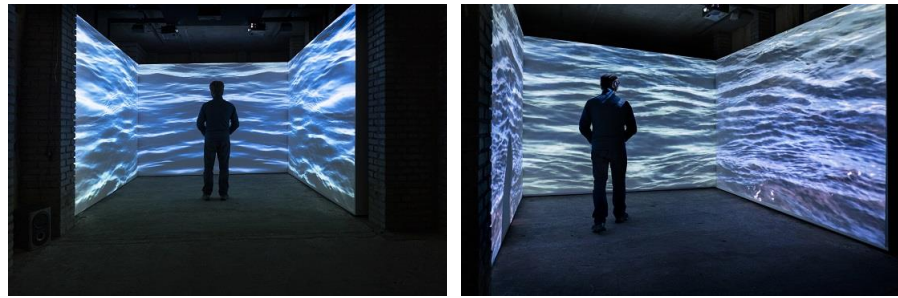
"In de voorstellen zagen we hoe oorlog en conflict doorwerken in het leven van kunstenaars. Soms gaat het over een eerdere generatie of een gebied in het buitenland. Het blijft voor altijd bij ze, ook al wonen ze nu in Amsterdam." aldus curator Imara Limon, van het Amsterdam Museum. "Ik was verrast door de aangrijpende en creatieve wijze waarop kunstenaars dit verbeelden in hun installaties, beelden en performances. Ik kan niet wachten totdat het publiek dit straks ook kan ervaren."

Te zien

Via een open call in mei 2022 werden makers opgeroepen een voorstel voor een werk in te dienen in het kader van het thema 'War & Conflict' en de doorwerking daarvan in de stad Amsterdam. Er werden meer dan 150 voorstellen ingezonden. Een selectiecommissie* selecteerde twintig van deze voorstellen voor de tentoonstelling in het Amsterdam Museum. Alle werken die vanaf 7 oktober te zien zijn in de tentoonstelling zijn nieuw of recent gemaakt. Het gaat om werken uit verschillende disciplines: waaronder beeldende kunst, vormgeving, performance, videokunst, multimedia-installaties en textielwerk. De werken zijn afwisselend intiem, aangrijpend, abstract en humoristisch.

Zo ontleedt Tina Farifteh (Teheran, Iran, 1982) met haar audiovisuele installatie *The Flood* het idee

van water als metafoor voor de mensen die elk jaar Europa proberen te bereiken via de Middellandse Zee en die met termen als 'asieltsunami' of uitspraken als 'we worden overspoeld door migranten' worden geduid als bedreiging.

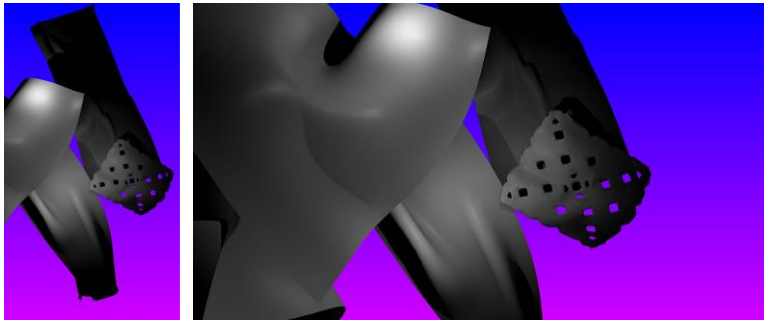
Tina Farifteh. *The Flood*, 2021 - doorlopend. Foto Pauline Niks

Gert Jan Kocken (Ravenstein, Nederland, 1971) toont een grote versie van *Depictions of Amsterdam*, een archiefwerk samengesteld uit een reeks stadsplattegronden. Ze werden gebruikt in Amsterdam tijdens de Tweede Wereldoorlog, zoals de 'stippenkaart' die de verspreiding van Joden over de stad weergeeft.

Gert Jan Kocken. *Depictions of Amsterdam 1940-1945, 2009-2023*. Foto Gert Jan Kocken

Het digitale kunstwerk *Momentary Lapse in Memory* van Senka Milutinović is een interactieve omgeving gebaseerd op herinneringen van familie en vrienden van Milutinović rond de NAVO-bombardementen van 1999 op voormalig Joegoslavië.

Still uit digitale kunstwerk Senka Milutinović. *Momentary Lapse in Memory*, 2023

De andere kunstenaars die meedoen aan *Refresh Amsterdam 'War & Conflict'* worden op een later moment bekend gemaakt.

Programmering

Veel van de geselecteerde makers nemen ook deel aan de programmering van de partnerinstellingen in de stad in het kader van *Refresh Amsterdam*. Dit zorgt voor een wisselwerking tussen verschillende plekken en disciplines. Zo zijn er werken te zien bij onder meer W139, ROZENSTRAAT – a rose is a rose is a rose en Stichting NDSM-Werf en zijn er performances en screenings te bezoeken bij onder andere Framer Framed, CBK Zuidoost en Sociëteit Sexyland. Verder vinden er panelgesprekken en lezingen plaats bij De Appel, Pakhuis de Zwijger, de Rijksakademie van beeldende kunsten en meer partners.

Partners

Hoofdpartner van deze tweede editie is kunstcollectief We Sell Reality, waarvan de meeste leden een recent vluchtverleden hebben. Daarnaast werkt het Amsterdam Museum voor *Refresh*

Amsterdam nauw samen met toonaangevende instellingen voor kunst en cultuur verspreid door Amsterdam: AGA LAB, de Appel, CBK Zuidoost, Framer Framed, Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis (IISG), Melkweg Expo, OSCAM, Pakhuis de Zwijger, Podium Mozaïek, Rijksakademie van beeldende kunsten, ROZENSTRAAT – a rose is a rose is a rose, Sociëteit Sexyland, Stichting NDSM-werf, The Black Archives, Tolhuistuin en W139.

Via de website van het Amsterdam Museum zal op korte termijn informatie te vinden zijn over het project en de publieksprogrammering, waaronder een symposium over oorlog, conflict en de stad. Ook kan publiek zich hier verdiepen in de thematiek door middel van inhoudelijke bijdragen van gastauteurs.

Eerste editie Refresh Amsterdam

De eerste editie van *Refresh Amsterdam* werd georganiseerd rondom het thema 'Sense of Place' en vond plaats van 11 december 2020 tot en met 25 juli 2021. 25 hedendaagse makers toonden toen werk over hun plek in de stad in het Amsterdam Museum. Het museum kocht drie werken aan voor de collectie.

Refresh Amsterdam 'War & Conflict' is te zien vanaf zaterdag 7 oktober 2023 tot en met zondag 25 februari 2024 te zien in het Amsterdam Museum aan de Amstel en bij de diverse partnerinstellingen in Amsterdam.

* De selectiecommissie bestond uit kunstcollectief We Sell Reality, Imara Limon (Amsterdam Museum), Margriet Schavemaker (Amsterdam Museum), Huib Haye van der Werf (De Appel), Emily Shin-Jie Lee (Framer Framed), Rita Ouédraogo (Framer Framed), Petra Sluijters (Melkweg Expo), Sjoerd Kloosterhuis (ROZENSTRAAT – a rose is a rose is a rose), Margarita Osipian (W139), Bengin Dawod (architect, stedenbouwkundige, adviseur en docent), Chris Keulemans (schrijver, journalist, moderator en docent) en Sahar Shirzad (schrijver, programmamaker en mensenrechtenactivist).

Noot voor redactie/ niet voor publicatie: Met vragen, verzoeken voor beeldmateriaal of interviewverzoeken richt u zich tot de persafdeling via pr@amsterdammuseum.nl of 06 - 22 92 77 29.

Exclusieve perspreview

Het Amsterdam Museum organiseert begin oktober een perspreview waar journalisten de mogelijkheid krijgen om de tentoonstelling voorafgaand aan de opening te bezoeken. Zij krijgen hier ook de gelegenheid de conservator en enkele kunstenaars te interviewen en beeldmateriaal te maken. Wilt u hiervoor een uitnodiging ontvangen? Laat het ons weten via pr@amsterdammuseum.nl.

Beeldmateriaal

Alle hierboven getoonde afbeeldingen zijn in hoge resolutie te downloaden via: <https://we.tl/t-xK7FcmZwYJ>